

Saarde Sõnumid

Nr 5 (220) 21. mai 2021

Hind 0.40 €

Hea Saarde valla rahvas

Alates 10. maist puudub Saarde valla volikogu esimees, vallavanem ja vallavalitsus. See on äärmiselt kahetsusväärne ja Eesti ajaloos üsnagi ainulaadne juhtum. Saarde Vallavolikogu on täna kahjuks sisuliselt töövõimetu. Juba 2017. aasta kohalike omavalitsuste volikogude valimistest alates on volikogu liikmete vahel usaldamatus ja omavahelistest kokkulepetest pole kinni peetud. Kolm ja pool aastat on volikogus käinud võimuvõitlus ja üksteisele „ära tegemine“ – see kõik on takistanud valla arengut. Paljude volikogu liikmete vahel puudub igasugune koostöötahe, kuna valdavaks on isiklike huvide läbisurumine. Erinevatelt ametikohtadelt nii vallavolikogust kui -valitsusest

on selle aja jooksul tagasi astunud suur hulk inimesi – järelikult peab valla juhtimises midagi väga valesti olema. Mulle tundub, et osad volikogu liikmed ilmselt ei saa aru, milleks nad Saarde valla inimestelt mandaadi saanud on.

Kahjuks on tänane Saarde valla juhtimine jõudnud selleni, kus kompromisslahendust pole enam võimalik saavutada ja seoses sellega pean vajalikuks oma tervise huvidest lähtudes vallavolikogu liikme kohalt tagasi astuda.

Täna kõiki oma valijaid, kes ligi kolme aastakümne jooksul on mind usaldanud ja minu poolt oma hääle andnud. Vabandan oma praeguste valijate ees, et ma ei näe enam võimalust kuni uute valimiseni teid volikogus esindada.

Olen kasutanud oma valijate poolt antud usaldust alati ausalt ja omakasupüüdmata. Täna volikogus jätkates ei saa ma jääda ausaks enda ega teie suhtes. Ma väga loodan, et valijad mõistavad minu tänast otsust. Loodan, et kui kasutan siiani poliitilistele kähmlustele kulunud aega ja energiat edaspidi mujale, on sellest Eestile ja kindlasti ka Saarde vallale rohkem kasu.

Soovin väga, et sügisestel kohalike omavalitsuste volikogude valimistel osutuvad valituks noored ja terved inimesed, kes päriselt tahavad Saarde valla elu edasi viia. Täna see kahjuks nii pole...

Lugupidamisega
Väino Lill

Tööd alustas uus sotsiaalnõunik

Alates 3. maist töötab Saarde vallavalitsuse sotsiaalnõuniku ametikohal.

Olen omandanud Tallinna Ülikoolis sotsiaalteaduse magistrikraadi, lisaks olen lõpetanud kasvatuseduskonnas klassiõpetaja eriala ning lisaerialana lapsepsühholoogia. Varasemalt omandanud noorsootöötaja ja raamatupidamise eriala, 2019. aastal sooritasin sotsiaaltöötaja 7 taseme kutseeksami (sotsiaaltöö maakogukonnas) ja 2020. aastal sooritasin sotsiaaltöötaja 7 taseme kutseeksami (laste ja perede heaolu). Pean väga oluliseks elukestvat õpet.

Mul on (alates 2005. aastast) pikaajaline töökogemus kohalikus omavalitsuses noorsoo- ja sotsiaaltööspetsialistina. Olen töötanud välja koos toimekate erinevate valdkondade spetsialistidega kohaliku omavalitsuse terviseprofili ja edukalt kirjutanud ning juhtinud erinevaid projekte ning hankeid. Olen käivitanud erinevaid MTÜ-sid, aastaid korraldanud koos asjaliku meeskonnaga erinevaid laste- ja noorte laagreid ning kohalikus omavalitsuses tervisepäevi.

Pean oluliseks märkamist ja aitamist. Olen veendunud, et efektiivsem on märkamine, ennetaamine, panustamine, usaldamine

ning aitamine, kui rahulolematu aasimine ning tõdemine, mida võiks või oleks vaja teha...

Minu ülesanne on korraldada ja arendada sotsiaalvaldkonna ülesannete täitmist vastavalt seadustele, määrustele ja nõuetele ning tagada järjepidevus. Eesmärgiks on kindlustada abivajajatele võimalikult sujuv teenuste ja toetuste osutamine.

Loodan Saarde valla elanike, asutuste ja organisatsioonide heale koostööle, sest selles peitub kogukonna edu, õnnestumised ning rahulolu.

Olen tänulik, et mulle on antud võimalus olla sellel teekonnal koos Teiega.

Marina Raid
sotsiaalnõunik

LÕPUAKTUSED

KILINGI-NÕMME MUUSIKAKOOL

3. juuni kell 17.00 muusikakooli saalis.
Õppeaasta lõpetamine 9. juuni kell 16.00
Kilingi-Nõmme suveaias.

SURJU KOOL 12. juuni kell 14.00.

KILINGI-NÕMME GÜMNAASIUM

9. klassid 19. juuni kell 13.00 kooli aulas.
73. lend 19. juuni kell 16.00 kooli aulas.

1. juuni 2021

LASTEKAITSEPÄEV

HEAD SAARDE VALLA PERED!

KUTSUME TEID 1. JUUNIL TEGEMA ÜHISTEGEVUSI PEREGA. OLGU SEE MEISTERDAMINE, LAUAMÄNGUDE MÄNGIMINE, KÜPSETAMINE VÕI MIDAGI MUUD.

JÄÄDVUSTAGE ÜHISTEGEVUS PEREPILDILE JA SAATKE PILT E-MAILI AADRESSILE INFO@SAARDE.EE MÄRGUSÕNAGA "LAPS".

LISAGE E-MAILILE KINDLASTI NIMI JA TELEFONI NUMBER, SEST KÕIKIDE OSALEJATE VAHEL LOOSITAKSE VÄLJA PÕNEVAID AUHINDU KOGU PERELE!

Lisainfo telefon: 53247231

VÕIDUPÜHA TÄHISTAMINE

KILINGI-NÕMMES 23. JUUNIL

KELL 16:00 LIPUVÄLJAKUL
PIDULIK TSEREMOONIA
PÄRGADE JA KÜÜNALDE ASETAMINE AUSAMBALE
TULE JA VÕTA KILLUKE VÕIDUTULEST OMA JAANILÕKKESSE!

KELL 16:30 SUVEAIAS
EAKATE KELLA VIIIE TEE
ESINEJAD SIIT JA MUJALT

BUSSID VÕIDUPÜHA TÄHISTAMISELE VÄLJUJAVAD:

- 14:45 KANAKÜLA / 14:55 KAMALI / 15:05 TÖLLA / 15:15 RIITSAARE / 15:25 TIHEMETSÄ / 15:35 ALLIKUKIVI / 15:45 KILINGI-NÕMME
- 14:25 JÄÄRJA / 14:40 VEELIKSE / 14:55 KALITA / 15:10 TALI / 15:25 LAIKSAARE / 15:45 KILINGI-NÕMME

NB! VAJALIK ETTEREGISTREERIMINE BUSSIDELE KUNI 16. JUUNINI TELEFONIL 4490135 VÕI E-MAILI AADRESSIDEL MARINA.RAID@SAARDE.EE; MARE.KURRI@SAARDE.EE

Saarde Vallavalitsus maksab üldharidusliku kooli lõpetaja toetust

Üldharidusliku kooli lõpetaja toetust makstakse valla koolide 9. ja 12. klassi lõpetajale, samuti Saarde valla elanike registris olevale, kuid mujal gümnaasiumi statsionaarses õppes lõpetajale.

Valla koolide lõpetajatele makstakse toetust järgmiselt: Surju Koolis kohapeal ning Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis lõpetaja esitatud pangakonto arvelduskontole.

Lõpetaja, kes lõpetab üldharidusliku kooli väljaspool Saarde valda, palun pöörduda toetuse saamiseks Saarde Vallavalitsusse e-posti aadressidel marina.raid@saarde.ee, mare.kurri@saarde.ee või elve.tilk@saarde.ee.

Saarde Vallavolikogus

28. aprill 2021. a istungil

- otsusega nr 16 nõustuti Saarde vallas Kanaküla ja Kamali külas Kamali VI uuringuruumis EMG Arendus OÜ-le geoloogilise uuringu loa andmisega;
- otsusega nr 17 otsustati osaleda 2021. a hajaasustuse programmis sumмага kuni 50 000 eurot Saarde valla 2021. a eelarvest;
- määrusega nr 2 kehtestati „Raske või sügava puudega lastele sotsiaalteenuste osutamiseks eraldatud rahaliste vahendite kasutamise tingimused ja kord“;
- määrusega nr 3 muudeti „Saarde valla põhimäärust“;
- otsusega nr 18 otsustati võõrandada Saarde vallale kuuluv Kilingi-Nõmme linnas asuv Pärnu tn 46 hoonestatud kinnistu enampakkumise korras läbiraakimistega pakkumise teel kinnistu ostmiseks soovi avalda-

nud üürnike Matmar Toitlustuse OÜ ja TÜ Sinilind vahel alghinnaga 56 000 eurot;

- otsusega nr 19 võõrandati otsustuskorras Surju keskus 7 korteriühistule Saarde vallas Surju külas asuvast Kiige kinnistust 6477 m² vastavalt otsusele lisatud asendiplaanile hinnaga 1800 eurot;
- otsusega nr 20 tuvastati Saarde vallas Tali külas jätkuvalt riigi omandis oleval Kivisilla katastriüksusel asuvate elamu, kõrvalhoone ja lauda peremehetus;
- otsusega nr 21 tuvastati Saarde vallas Allikukivi külas jätkuvalt riigi omandis oleval Vanamõisa tee 17 katastriüksusel asuva kuuri peremehetus.
- Informatsiooni osas andis vallavanem Andres Annast teada oma tagasiastumisest vallavanema ametikohalt.

Külliki Kiiver
vallasekretär

Vabaühenduste 2021. aasta arenguhüppe taotlusvoor avatud!

Arenguhüppe taotlusvoorst saavad toetust küsida vabaühendused oma tegevusteks, mis tõstavad taotleja või tema sihtrühma kuuluvate vabaühenduste võimekust saavutada oma põhikirjalisi ja avalikest huvidest lähtuvaid eesmärgi.

Toetus on mõeldud selleks, et teha arenguhüppe muuhulgas organisatsiooni juhtimises, planeerimises, finantside kavandamises, tööprotsesside arendamises, kommunikatsioonis, teenuste osutamises. Lisaks on oluline, et organisatsiooniga seotud inimestel oleksid projektiperioodi lõpus paremad teadmised, oskused ning kogemused, mida saab rakendada ühingu arengu saavutamiseks. Millele konkreetset arenguhüppes ühing keskendub, on tema enda valik.

Toetusi antakse kokku kuni 478 847 eurot, millest 239 424 euroga toetatakse piirkondlike ühingute projekte ja 239 423 euroga üleriigilise või rahvusvahelise

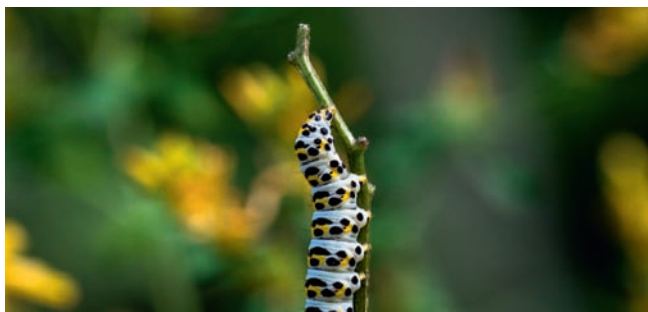
tegutsemispiirkonnaga organisatsioonide projekte. Piirkondlike ja üleriigiliste/rahvusvaheliste organisatsioonide taotlusi hinnatakse eraldi ja toetatakse vastavalt kujunenud hindepunktide pingereale. Maksimaalne toetuse suurus nii piirkondliku kui üleriigilise/rahvusvahelise taotluse kohta on 25 000 eurot. Omafinantseering peab olema vähemalt 5% ja seda rahas.

Projekt tuleb ellu viia ajavahemikul 1. detsember 2021 kuni 31. juuli 2023 ning peab kestma vähemalt 12 kuud.

Taotluste esitamise tähtaeg on 15. september 2021 kell 15. Taotlusi saab edastada e-posti aadressil kysk@kysk.ee.

Vajalikud tingimused, taotlusvormid ning praktilised abimaterjalid analüüsi tegemiseks ja projekti planeerimiseks leiab Kodanikuühiskonna Sihtkapitali kodulehelt aadressiga www.kysk.ee/taotlusvoorud.

Kadri Väljaste
Koordinaator

KÜSK Kodanikuühiskonna Sihtkapital

Saarde Vallavalitsuse istungitel

21. aprillil 2021. a

- väljastati ehitusload Tuulepealne Maa OÜ-le üheksa tuuliku püstitamiseks aadressidel Vana-Neitsi, Tõlla küla, Saarde vald; Neitsipõllu, Tõlla küla, Saarde vald; Kurmi-Merdi, Kamali küla, Saarde vald; Kera, Kamali küla, Saarde vald ja Laane, Kamali küla, Saarde vald; vastavalt esitatud eelnõule;
- väljastati ehitusluba Osäühingule Reaalprojekt ja Osäühingule Saarde Kommunaal Saarde valla Tali küla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni veetorustiku ja kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimiseks;
- väljastati ehitusluba Osäühingule Rainert RL puurkaevu rajamiseks asukohaga Tipu, Kalita küla;
- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused päikeseelektrijaama projekteerimiseks aadressil Tamme, Tõlla küla, Saarde vald;
- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused päikeseelektrijaama projekteerimiseks aadressil Tõnumaa, Väjaküla, Saarde vald;
- väljastati kasutusluba 50 kW päikeseelektrijaama kasutusele võtmiseks aadressil Veetorni, Väjaküla, Saarde vald;
- otsustati soodustused olmejäätmeveol;
- otsustati kuulutada välja ja viia läbi lihthankemenetlusena riigihange „Mustkatte rajamine ja korduspindamine“ (viitenumber 235889), hanke korraldamise eest vastutavaks isikuks määrati abivallavanem Külli Karu, pakkumuse hindamise kriteeriumiks määrati madalaim hind;
- otsustati kuulutada välja ja viia läbi lihthankemenetlusena riigihange „Surju hooldekodu „Videvik“ laiendus“ (viitenumber 235894), hanke korraldamise eest vastutavaks isikuks määrati abivallavanem Külli Karu, pakkumuse hindamise kriteeriumiks määrati madalaim hind;
- otsustati kuulutada välja ja viia läbi avatud hankemenetlusena riigihange „Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuse hoone energiatõhususe parandamine“ (viitenumber 235530), hanke korraldamise eest vastutavaks isikuks määrati abivallavanem Külli Karu, pakkumuse hindamise kriteeriumiks määrati madalaim hind;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- nõustuti Saarde vallas Kamali külas asuva Jänesemetsa katastriüksuse jagamisega ja määrati katastriüksuse jagamisel tekkivate katastriüksuste lähiaadressid ja sihtotstarbed;
- nõustuti Saarde vallas Ristikülas asuva Saaremettsa katastriüksuse riigi omandisse jätmisega riigi maareservina;
- kinnitati Kilingi-Nõmme Raamatukogu ja haruraamatukogude ajutised lahtiolekuajad perioodil alates 15. maist 2021. a kuni 04. septembrini 2021. a;
- lubati põhipuhkusele Osäühing Saarde Kommunaal juhatuse liige Morten Aasaroht alates 17. maist kuni 31. maini 2021. a ja määrati tema asendajaks kõigi juhatuse liikme õiguste ja kohustustega pea-

raamatupidaja Ene Rist;

- eraldati Saarde valla 2021. a eelarvest reall „09600 Õpilasveod“ Osäühingule Saarde Kommunaal 3585 eurot sihtfinantseeringuna Saarde Vallavalitsuse ja Osäühing Saarde Kommunaal vahel 30. oktoobril 2018. a sõlmitud avaliku teenindamise lepingu alusel osutatavate teenuste ärajäämisega seonduva kahjumi katteks 2021. a aprillikuu lõikes;
- otsustati esitada Saarde Vallavolikogule menetlemiseks eelnõud „Saarde vallavalitsuse liikmete arvu ja struktuuri muutmine“ ja „Saarde vallavalitsuse koosseisu muutmine“.

05. mail 2021. a

- väljastati ehitusluba Projektikoda OÜ-le saun-suvila püstitamiseks aadressile Jõekäär, Kamali küla, Saarde vald;
- väljastati ehitusluba Osäühingule aqua consult baltic Saarde valla Tali küla reoveepuhasti rajamiseks aadressil Kase tee 9, Tali küla, Saarde vald;
- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused päikeseelektrijaama projekteerimiseks projektteerimistingimustele lisatud ehitusalale aadressil Kännusaare, Leipste küla, Saarde vald;
- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused Riigi Kinnisvara Aktsiaseltsile Päästeameti ja Politsei- ja Piirivalveameti ühishoone projekteerimiseks aadressile Pärnu tn 79, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- anti nõusolek Saarde vallas Laiksaare külas asuvate Kirsimäe ja Tiigimetsa katastriüksuste vahelise piiri muutmiseks ja uutele moodustatavatele katastriüksustele kohaaadresside ja sihtotstarvete määramiseks;
- kinnitati Saarde vallas Lodja külas asuva Lodja Postijaama hoonestatud kinnistu võõrandamiseks korraldatud avaliku kirjaliku enampakkumise protokoll ja tunnistati avalik kirjalik enampakkumine nurjunuks, kuna enampakkumisele ei esitatud ühtegi pakkumist;
- kinnitati Kilingi-Nõmme linnas asuva Pärnu tn 60 hoonestatud kinnistu võõrandamiseks korraldatud avaliku kirjaliku enampakkumise protokoll ja tunnistati avalik kirjalik enampakkumine nurjunuks, kuna enampakkumisele ei esitatud ühtegi pakkumist;
- määrati Jäärja külas asuva katastriüksuse lähiaadress (Viktori), katastriüksusel asuva elamu teenindamiseks vajaliku maa suurus ning maakasutuse sihtotstarve ning nõustuti katastriüksusel asuva elamu teenindamiseks vajaliku 5356 m² maa riigi omandisse jätmisega hoonestusõiguse seadmise eesmärgil;
- otsustati korraldada riigihange „Saarde valla jäätmejaama rajamine“ ja viia see läbi avatud hankemenetlusena. Hanke korraldamise eest vastutavaks isikuks määrati keskkonna- ja heakorraspetsialist Kaie Sakala, pakkumiste hinda-

mise kriteeriumiks määrati madalaim hind;

- otsustati maikuus juubeliteetuse väljamaksmine kogusummas 500 eurot;
- eraldati Saarde valla 2021. a eelarvest reall „08400 Usuasutused“ 1000 eurot Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Saarde Katariina Kogudusele kogukonnakiriku majandamiseks ja koguduse tegevuste jätkamise tarbeks;
- otsustati nõustuda Osäühing Saarde Kommunaal keskkonnalaos muutmise taotlusega;
- otsustati esitada OÜ-le Paikre ettepanek ohtlike jäätmete koguste piirmäärade osas, mille vastuvõtmise eest tasub Saarde vald;
- otsustati esitada Saarde Vallavolikogule menetlemiseks eelnõud „Saarde valla konsolideerimisgrupi 2020. a majandusaasta aruande heakskiitmine“, „Vallavara võõrandamine enampakkumise korras“ ja „Surju Kooli arengukava aastateks 2021 – 2024“.

07. mail 2021. a

- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused üksikelamu projekteerimiseks aadressile Pindi, Metasaare küla, Saarde vald;
- väljastati ehitusluba Saarde Vallavalitsusele puurkaevu rajamiseks asukohaga Pärna tee 5, Tali küla, Saarde vald;
- otsustati jätta rahuldamata hajaasustuse programmi 2021. a taotlusvoorus esitatud taotlus põhjusel, et elektrivõrguga liitumine on mitteamaksmine tegevus;
- otsustati jätta rahuldamata hajaasustuse programmi 2021. a taotlusvoorus esitatud taotlus põhjusel, et toetust taotlejale majapidamine on hajaasustuse programmist viie eelneva aasta arvestuses saanud maksimaalse toetuse summas 6500 eurot;
- otsustati soodustused olmejäätmeveol;
- otsustati Kiige katastriüksuse jagamine, sihtotstarbed ja määrati lähiaadressid;
- otsustati sundvalduse seadmine Tali külas asuvalle Pärna tee 9 kinnistule Enefit Connect OÜ kasuks;
- kinnitati riigihange „Mustkatte rajamine ja korduspindamine“ (viitenumber 235889) tulemused;
- eraldati Saarde valla eelarve 2021. a reservfondist kokku 11 105 eurot, millest 7565 eurot vallavalitsusele vallamaja katla korstna avariiohtliku olukorra likvideerimiseks, 2540 eurot Tihemetsa saunale vandaalitsemise tagajärjel tekkinud remondikulude katteks ja 1000 eurot Tihemetsa saunale täiendavalt investeeringuteks;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- otsustati mitte rahuldada Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Saarde Katariina Koguduse taotlust kiriku karika, tsibooriumi, tabernaakli ja monstrantsi soetamiseks;
- otsustati esitada Saarde Vallavolikogule menetlemiseks eelnõu „Laenu võtmine“.

Külliki Kiiver
vallasekretär

Sotsiaalkindlustusamet kutsub tööealisi inimesi osalema abivahendite pilootprojektis!

Sotsiaalkindlustusamet koostöös Sotsiaalministeeriumiga viivad 2021. aasta 1. jaanuarist kuni 30. juunini läbi pilootprojekti „Abivahendite võimaldamine tööealistele ilma puude ja töövõime languseta“. See annab ka ilma puude ja töövõime languseta tööealistele inimestele (vanuses 16-63) võimaluse soetada riigipoolse soodustusega abivahendeid.

Kes saavad piloodis osaleda?
Tööealised inimesed:
• kellel ei ole tuvastatud puuet ega töövõime lan-

- gust
- kellel on alles pooleli puude ja/või töövõime hindamise protsess
- kellel spetsialist või arst on tuvastanud abivahendi vajaduse (abivahendi tõend)

Milliseid abivahendeid soetada saab?

Abivahendite võimaldamise aluseks pilootprojektis on kehtiv abivahendite loetelu, mis on leitav sotsiaalkindlustusameti kodulehel.

Kuidas projektis osaleda? Pilootprojektis osalemiseks on vajalik:

- Abivahendi tõendi olemasolu ja vanuse sihtgruppi kuulumine. Projektis osalemise soovist anna teada tõendi väljastajale ja ettevõttele kuhu abivahendit soetama lähed.
- Tõendi saab vastavalt abivahendite loetelule väljastada kas perearst, eriarst, õde, füsioterapeut, tegevusterapeut, ämmaemand või optometrist.
- Infot abivahendite kohta saab abivahendeid müüvast ettevõtetest, sotsiaalkindlustusameti kodulehelt või abivahendi tõendi väljastanud arstilt ja/või spetsialistilt.

Näiteks: on loetelus 04.33.03.01 ISO koodiga istmepadjad lamatiste vältimiseks. Tõendi saab väljastada kas perearst, eriarst, rehabilitatsiooni meeskond, füsioterapeut, tegevusterapeut, õde või ämmaemand. Selle toote piirhinnaks 400 eurot, millest riik hüvitab 90%.

Abivahendeid müüvasse ettevõttesse minnes võta kaasa oma isikut tõendav dokument ja arsti või spetsialisti väljastatud abivahendi tõend.

Perede toetuse taotlusi saab esitada selle kuu lõpuni

Saarde Vallavalitsus võtab vastu perede toetuse taotlusi kuni 31. maini 2021. Perede toetuse suuruseks on 50 eurot ning toetust makstakse valla kolme- ja enamalapseliste peredele ning raske ja sügava puudega last kasvatavatele peredele.

Toetuse taotlused võib saata tavapostiga Saarde Vallavalitsuse aadress-

sile Nõmme 22, Kilingi-Nõmme 86304, Surju teeninduskeskusesse aadressil Valla, Surju küla, Saarde vald 86401 või digitaalselt e-posti aadressile info@saarde.ee.

Lisainfo telefonil 449 163, 5324 7234 Marina Raid, 449 0133, 552 1328 Mare Kurri või 446 0819 Elve Tilk.

Kust leida abi?

Varasema olukorraga toimetulek ja järjekordselt uute oludega kohanemine nõuab igalt perelt lisaressurssi ning on tõenäoline, et võib suurenedä ärevus ja pinged.

Samal ajal vajab iga pere-liige just praegu rohkemgi kui kunagi varem lähedust, toetust ja mõistmist.

Ole enda ja oma lähedaste vastu lahke. Kui sul või su pereliikmel on raske tulla toime tugevate negatiivsete emotsioonidega ja see mõjutab teie igapäeva-elu, siis otsi abi.

Ja hoia see ka meeles – on täiesti okei olla vahel mitteokei.

Julge küsida ja vastu võtta abi, kui seda vajad! Abi on olemas.

juhiste ja soovitudele eriolukorras käitumiseks ka psühholoogilist esmaabi

• Eluliin: eesti k 655 8088, vene k 655 5688 (iga päev kl 19–7)

Tahad kirjutada ja nõu küsida?

• Lasteabitelefoni 116 111 chat kodulehel lasteabi.ee „Vestle meiega chatis“ või „Alusta vestlust“ alt

• Kui sul on küsimusi laste kasvatamise kohta, saad nõu küsida meie e-nõuandlast, kus sind abistavad erinevate valdkondade spetsialistid (vastame 5 tööpäeva jooksul)

• E-nõustamine vaimse tervisega seotud küsimustes: peaasi.ee

Tahad kellegagi vestelda ja arutada?

• Lasteabitelefon 116 111 on ööpäevaringne tasuta teenus, et küsida nõuannet lastega seotud teemadel

• Ohvriabi kriisitelefon 116 006 (24 h) annab kiiret abi, kui oled langesid süüteo, hooletuse või halva kohtlemise ohvriks või kogunud füüsilist, vaimset, majanduslikku või seksuaalset vägivalda

• Üleriigiline kriisitelefon 1247 (24 h) pakub lisaks

Tahad lugeda ja vaadata?

Kui sul on küsimusi laste kasvatamise kohta, siis vaata ringi veebilehel tarkvanem.ee, kus on koondatud erinevatel laste ja perega seotud teemadel: artikleid – https://tarkvanem.ee/kasvatamine-artiklid/ videoid – https://tarkvanem.ee/video/ töölehti – https://tarkvanem.ee/toolehed/ nõuandeid – https://tarkvanem.ee/kusi-nou/

Pärnu maakonnas osalevate ettevõtete nimekiri:

Ettevõtte nimi	Valdkond	Aadress	Telefon	E-post
INKOTUBA MTÜ	Pöetus- ja hooldusabivahendid	Pärnu, Rüütli 47	443 0230	parnu@inkotuba.ee
INVARU OÜ	Liikumisabivahendid Pöetus- ja hooldusabivahendid	Pärnu, Hommiku 1	602 5400	info@invaru.ee
JALG JA TALD OÜ	Ortopeedilised abivahendid, sh proteesid	Pärnu, Riia mnt. 70	556 33169	jalgjatald@gmail.com
KUULMISREHABILITATSIOONI KESKUS MTÜ	Kuulmisabivahendid	Pärnu, Riia mnt. 70	645 4046	info@heakuulmine.ee
ORTOPEEDIKESKUS OÜ	Ortopeedilised abivahendid, sh proteesid	Pärnu, Suur-Sepa 14	447 7912; 742 0169	ortopeediakeskus@gmail.com
OÜ LARTIM	Ortopeedilised abivahendid Pöetus- ja hooldusabivahendid	Pärnu, J.V. Jannseni 7a	443 2255	info@ylejoeapteek.ee
OÜ LARTIM	Ortopeedilised abivahendid Pöetus- ja hooldusabivahendid	Pärnu-Jaagupi Uus 20a	446 4463	pjaagupi@ylejoeapteek.ee
OÜ LARTIM	Ortopeedilised abivahendid Pöetus- ja hooldusabivahendid	Pärnu, Keskvaljak 1	447 2686	tervisekauplus@ylejoeapteek.ee
OÜ PHARMATWELVE	Liikumisabivahendid Ortopeedilised abivahendid Pöetus- ja hooldusabivahendid	Pärnu, Rüütli 30	515 8871	a101@euroapteek.ee
TALLUX ORTO OÜ	Liikumisabivahendid Ortopeedilised abivahendid Individaalsed tallatoed	Pärnu, Akadeemia 1	522 3367	info@tallux.ee
TERVISE ABI OÜ	Kuulmisabivahendid Liikumisabivahendid Ortopeedilised abivahendid Pöetus- ja hooldusabivahendid	Pärnu, Riia mnt 131	562 61152	parnu@terviseabi.ee

Pilootprojekti rahastab Euroopa Sotsiaalfond meetme „Töövõime toetamise skeemi loomine ja juurutamine” raames.

Küsimuste korral pöördu:
Annika Kiik, peaspetsialist, tel 5694 6586, annika.kiik@sotsiaalkindlustusamet.ee
Sigrid Laan, peaspetsialist, tel 5306 8287, sigrid.laan@sotsiaalkindlustusamet.ee
Bret Schär, peaspetsialist, tel 5302 6672, bret.schar@sotsiaalkindlustusamet.ee

Saarde valda on avalikku ruumi lisandunud toredad mängulauad, Suur tänu teile Saarde Vabatahtlikud Pritsumehed, Aleksander Vilinurm ja Maanus Oesalg! Lisaks on Kilingi-Nõmme kesklinna pargis röömustamas kõiki 2 uut värviliste piltidega kiiku. Kiige idee on pärit Dea Jürimäelt, kiikede istmete alused valmistas Ivar Grandberg, kiige maalingud tegid Triinu Saar ja Berit Vahter ja kiiged paigaldasid Saarde Kommunaali töömehed.

Eksamite Infosüsteemi teateid saab edaspidi mugavalt mobiilirakenduse kaudu

Alates maikuust on Haridus- ja Noorteameti hallatav Eksamite Infosüsteem (EIS) liidestatud StateOS rakendusega. See võimaldab äpi laadinutel saada oma telefoni erinevaid süsteemist saadetavaid teateid – näiteks eksamile registreerimise kinnitusi, riigieksamite soorituskohta või eksamitulemuste teateid. Äpi kasutamine on tasuta.

Testide ja hindamise osakonna juhataja Aimi Püüa toob välja, et uus lahendus tagab selle, et keegi ei jää vajalikust infost ilma. "Sageli ei leia inimesed infosüsteemi saadetud e-kirju, sest need võivad minna näiteks rämpsposti ning eksaminand ei tea, kuhu ta peab eksamit tegema minema või et kodakondsuseksami

tulemus on juba süsteemi lisatud," toob Püüa välja uue rakenduse eeliseid ning soovib EISI kasutajatel see oma nutitelefoniga paigaldada.

Mobiiltelefoni Eksamite Infosüsteemi teavituste saamiseks tuleb StateOS rakendus alla laadida AppStore'ist või GooglePlay poest, kus kasutaja peab oma isiku tuvastama Mobiil-ID või Smart-ID abil. Täiendavalt kasutajal midagi teha ei tule ning edaspidi jõuavad infosüsteemi teavitused kiirelt telefoni.

Lisainfo StateOS äpi ja Eksamite Infosüsteemi kohta leiab Hardidus- ja Noorteameti kodulehelt www.harno.ee

Mari Annus
Kommunikatsiooni-
osakonna konsultant

Kutsume lapsi ja noori kalandust märkama!

Tartu Ülikooli Eesti Mereinstituudi kalanduse teabekeskus kutsub 7–19-aastaseid lapsi ja noori osalema fotokonkursil „Kalandus fotosilmas“.

Konkursi eesmärgiks on kutsuda noorpõlve märkama kala teekonda toidulauale ning kalandust tervi-

kuna.

Tingimused on leitavad kalanduse teabekeskuse kodulehelt <https://www.kalateave.ee/et/>

Auhindade esimene vaheloosimine juba 1. juunil, peavõidu kvaliteetne binokkel!

Kaitseliidu väliharjutus

Kuupäevadel 21.–23. mai 2021 ja 28.–30. mai 2021 toimuvad Kaitseliidu Pärnumaa maleva väliharjutused Tihemetsa, Kikepera, Kõveri ja Kilingi-Nõmme piirkonnas. Harjutustel on planeeritud osalema kuni 80 kaitseliitlast. Õppustel kasutatakse imitatsioonivahendeid ehk paukpadruneid. Masinatega liiklemiseks kasutatakse olemasolevaid teid ja harjutused viiakse läbi ainult konkreetsetel

õppusealal. Vahetult pärast õppusi korrastatakse Pärnumaa maleva väliharjutusue territooriumid.

Vastutavad isikud väliharjutuste läbiviimisel on 21.–23.05.21 kompaniiveebel Vello Selter (tel +372 5562 9453) ja 28.–30.05.21 kompaniülem kapten Viktor Bubnov (tel +372 5199 6056).

Täiendav info valla kodulehelt.

Väljastati geoloogilise uuringu luba

Keskkonnaamet on väljastanud SKP Invest OÜ-le Vee-likse uuringu geoloogilise uuringu loa. Loa nr

on L.MU/512446 ning luba kehtib 2 aastat (17.05.2021–17.05.2023).

Üleskutse tunnustada täiskasvanud õppijaid

Kuni 30. maini saab neljas kategoorias esitada kandidaate täiskasvanuhariduse tunnustuskonkursile: aasta õppija, aasta õpitegu, aasta koolitaja ja aasta õppijasõbralik tööandja.

Konkurss annab võimaluse esile tõsta õppivaid täiskasvanuid, õppimist väärtustavaid organisatioone ja kogukondlikke õppimist soosivaid tegusid. Seepärast mõtelgem ehk on meie tutvusringkonnas mõni tubli õppija või värib tunnustust mõni koolitaja, kelle koolitusest hiljuti näi-

teks veebis osa saite, või vääriks tunnustust hoopis teie tööandja, kes on pakunud enesetäiendamise võimalusi. Märgakem ja tunnustagem oma maakonna inimesi.

Maakonna laureaate seast teeb valiku üleriigiline komisjon.

Aasta õppijat, koolitajat ja õpitegusid tunnustatakse 8. oktoobril täiskasvanuhariduse tänuüritusel, mis on osa traditsioonilisest täiskasvanud õppija nädalast, mis tänavu toimub 6.–15. oktoobril 24. korda.

Konkursi korraldab Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumi, Eesti Tööandjate Keskliidu ja Euroopa täiskasvanuhariduse veebi-

keskkonna EPALE ja Eesti Külaliikumise Kodukant. Kandidaate saab esitada 30. maini 2021 www.andras.ee/tunnustamine.

Liivamäe lahingu teemaline videokonkurss Saarde ja Häädemeeste valla õpilastele

1941. aasta suvesõjast möödub tänavu 80 aastat. 4. juulil 1941 peeti Kilingi-Nõmme Liivamäel lahing peale tunginud Pärnu hävituspataljoni ja Kilingi-Nõmme omakaitse vahel, mis lõppes meie metsavendade võiduga ja ründajate tagasilöömisega.

Selle tähistamiseks kuulutab Kaitseliidu Pärnumaa maleva Kikepera malev-kond välja koduajaloo lühifilmi konkursi. Konkursi eesmärk on ajaloo uurimine ja noortes ajaloo huvi tekitamine.

Konkursil võivad osa-

leda põhikoolide ja gümnaasiumide õpilased. Lühifilmi võib teha üks või meeskonnaga.

Lühifilmi teema tuleb valida kahe järgneva seast:

1. Liivamäe lahing
2. 1941. suvesõda minu kodukandis Saarde või Häädemeeste vallas.

Film peab edasi andma infot nimetatud sündmuste kohta.

Film peab olema autori enda looming. Kellegi teise loomingi kasutamisel peab lähtuma heast tavast ja arvesse võtma autoriõigusi.

Filmis võib kasutada

lavastust, animatsiooni, graafikat või muid tehnikaid.

Filmi pikkus on 3 minutit.

Film peab olema üles võetud horisontaalpaigutusega (landscape).

Video peab olema üldtuntud videovormingus, et konkursi korraldajad videot vaadata saaksid.

Osalemiseks tuleb laadida video üles mõnele andme jagamisplatvormile, näiteks Youtube, Google Drive'i või Dropboxi ning saata video link, pealkiri ning meeskonnaliikmete

nimed, nende kool ja klass aadressile arvi.laasme@gmail.com, märkides e-kirja teemaks „Videokonkurss“.

Video saatmise tähtaeg on 1. juuli 2021.

Parimad videod avaldatakse Kaitseliidu Pärnumaa maleva sotsiaalmeediakanalites. Videode autorid saavad Kaitseliidu poolt meened ning tublimatele on üllatusauhindad.

Lisainfo:
Arvi Laasme
56977376
liivamagi80@gmail.com

Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskus

Liigume terviseks!

Hoolimata koroonaviirusest on õnnelikult läinud taas käima rahvaspordisari „Liigume terviseks!“

Kahe spordihoone matk niiskus küll kuupäevaliselt Jüriöö teatejooksust hilisemaks, kuid tundus et sündmustest huvitatuid see ei häirinud. Kes läbis teekonna jalgsi, kes rattaga.

SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuse töötajatel on liikumist töö juures piisavalt. Siiski on vahelduse ja kolleegidega koos tegutsemisest positiivsete emotsioonide saamise mõttes sellistel sündmustel osalemine igati teretulnud!

Vaatamata sellele, et me jooksus kiireid aegu välja joosta ei suuda, ei kahanda see meie osavõtu soovi.

Jüriöö teatejooks toimus meil ühiselt Surju paisjärve ümbrusega tutvust tehes. Lubatud oli ka omal valitud distants läbida, kuid kui surjukad külla kutsusid, siis tuli see kutse ka vastu võtta. Kohtusime Surju Hooldekodu uue hoone ees teatejooksu koordinaator Marianne Kuusega, kelle juhendamisel saime õigele rajale. Tõdesime,

et Surju hooldekodu kaks maja asuvad päris maalilises paigas järve kaldal. Koduteel tutvustasin kaaslastele Saarde valla üht imelist paika Tõitoja silla lähedal metsas, kus jõgi ja selle kaldad on vaatamist ja nautimist väärt!

Jaksu ja tervist kõigile sündmuste organisaatoritele!

Kristi Sutt

Võõrnälkjaid korja oma aiast kohe kevadel!

Hispaania teetigu ja must-peanälkjas on Eestis levinud võõrliigid. Aiapidajatele on nad tülikad kahjurid, kuna toituvad peamiselt aiasaadustest.

Hispaania teetigu on levinud laialdasemalt kui must-peanälkjas, kes on meie aedadesse asunud viimastel aastatel. Peamiselt jõuavad nad aedadesse potimulla või taime ümber oleva mullapalliga, kus võivad peituda nii täiskasvanud isendid kui ka munad.

Kuidas võõrnälkjaid vältida ja tõrjuda?

Ära too uusi taimi oma aeda paikadest, kus võõrnälkjaid leidub. Kontrolli uute isikute mullapalle, leitud munad hävita keeva veega.

Uusi istikuid hoia mõni nädal karantiinis. Seo mullapalli ümber läbipaistev kilekott ja kinnita see tihedalt ümber istiku varre. Aeg-ajalt kontrolli, kas kilekoti sees on munadest koorunud nälkjaid. Olenevalt taimest hoia istikut poolvarjulises kohas, kasta ja jälgi seda. Kotti sattunud isendid hävita keeva veega.

Tõrjega on oluline alustada juba aprillis-mais. Kõige tõhusam on täiskasvanud isendite ja munade kokku korjamine, keeva veega hävitamine ja seejärel umbes labida sügavusele mulda kaevamine. Iga isend, kes mais muned jõuab, võib juuliks anda u 400 järglast.

Kontrolli regulaarselt aias varjulisi ja niiskeid kohti. Korista lehehunnikud, kaeva kompostihunniku pealmine kiht läbi, võimalusel lõika

Hispaania teeteod. Foto: Merike Palginõmm

lopsakate taimede alused puhtaks. Igasugu servaalsed, kaevuääred jms kohad on nälkjatele sobivad peitumise- ja munemispaiad.

Nälkjate kokku meelitamiseks võib kasutada näiteks õllelõkse ja arbuusikoori. Paiguta meelituskohtade lähedusse lauajuppe, mille alla saavad nad päeval peituda. Teomürkide kasutamist tasub vältida, kuna need ei ole hispaania teeteo tõrjumisel kuigi mõjusad. Need ohustavad aga kohalikke teoliike, nendest toituvaid loomi-linde ja ka lemmikloomi.

Kindlasti ära vii elusaid nälkjaid loodusesse, siis ei levi võõrliigid mujale. Looduses saavad nälkjad kontrollimatult paljuneda ja edasi levida, varem või hiljem jõuavad nad aedadesse tagasi.

Nälkjate järjepideval tõrjumisel on oluline koostöö naabritega, vastasel juhul on neist võimatu vabaneda.

Rohkem teavet leiad Keskkonnaameti kodulehelt www.keskkonnaamet.ee.

Eike Tammekänd
Keskkonnaameti loodushoiutööde büroo juhataja

Taju ohtu pea kohal – kõrgepinge pole naljaasi!

Aktiivsel aia-, põllu- ja ehitustööde ajal kipume unustama elektriliinide vahetus läheduses tegutsedes meid varitseva ohu.

Õhuliini kaitsevööndis töötades või aega veetes pole ettevaatus kunagi liiast. Inimene võib kõrgepingeliinidest saada surmava elektrilöögi ka siis kui ta liinijuhet ei puutu.

Töid tehes hoia liiniga mõistlikku vahet

Kuigi liinijuhtmed jooksevad kõrgetel mastidel, võivad ohtliku olukorra tekitada suured masinad – näiteks kraanad, tõstukid või kombainid. Ohtlikke olukordi tekitavad sagedamini transpordivahendid, metsa- ja ehitustehnika, mille liikuvad osad, näiteks kalluri kast või kraana nool, tõusevad transpordiasendiga võrreldes mitu meetrit kõrgemale. Viljalõikuse ajal võivad elektriliinidele ohtlikult lähedale sattuda ka kombainid.

Lisaks tuleb ettevaatlik

näiteks kõrge antenn, batuut, lõke või tuulelohe.

Ohu korral helista numbril 605 6825

Märgates põhivõrgu kõrgepingeliinide läheduses kahtlustatavaid tegevusi või potentsiaalseid ohuallikaid (nt viltune puu, mis võib liinile langeda või juba on langenud; võõrkeha liinijuhtmetel; juhtmed on kahtlaselt madalal; materjalide ladustamine juhtmete all), teavita Eleringi esimesel võimalusel avariinumbril 605 6825.

Juhul kui liinilt on maha kukkunud juhe või tross, siis juhettrossi ei tohi mingil juhul puutuda. Ära mine lähemale kui 20 m, teata juhtunust Päästeametile ja kindlusta õnnetuspaigas valve kuni elektriala asjatundjate saabumiseni, et vältida kõrvaliste isikute ohtu sattumist.

Jan Jõgis-Laats
Hamburg & Partnerid kommunikatsioonibüroo

Jäätmekonteinerite ja jäätmete kogumisplatside asukohad Saarde vallas

1. Kodumajapidamises tekkivate ohtlike jäätmete konteinerite asukohad:

- Kilingi-Nõmme, Pärnu tn 37, Kilingi-Nõmme Majandusühistu õuel;
- Surju küla, Saarde Vallavalitsuse Surju teeninduskeskuse parklas.

3. Biolagunevate kalmistu-, aia- ja haljastujäätmete kompostimisplatsi asukoht:

- Marana küla, Heitveepuhasti kinnistul (kokkuleppel Osaühinguga Saarde Kommunaal).

2. Elektri- ja elektroonikaromude konteineri asukohad:

- Kilingi-Nõmme, Pärnu tn 37, Kilingi-Nõmme Majandusühistu õuel;
- Surju küla, Saarde Vallavalitsuse Surju teeninduskeskuse parklas.

4. Vanarehvide kogumisplatsi asukoht:

- Kilingi-Nõmme, Künka tn 11, Osaühing Saarde Kommunaal remonditöökoja juures.

5. Segapakendi sh klaaspakendi konteinerite asukohad:

	Asukoht	maht	arv	organisatsioon
Kilingi-Nõmme	Pärnu tn 40 ees, turu juures parklas	2,5	1	Pakendiringlus
	Pärnu tn 40 ees, turu juures parklas	2,5	2	ETO
	Pärnu tn 40 ees, turu juures parklas (klaaspakend)	3,0	2	Pakendiringlus
	Kantsi tn 20, end. leivamaja ees	0,6	1	Pakendiringlus
	Pärnu tn 83, Sauga poe parklas	1,1	1	Pakendiringlus
	Pärnu tn 83, Sauga poe parklas (klaaspakend)	3,0	1	Pakendiringlus
	Raja tänava ääres	2,5	1	ETO
	Aia tn 17, tänava ääres	2,5	1	TVO
	Sambla tn 18, Gümnaasiumi õuel	0,6	1	TVO
	Nõmme tn 22, Vallamaja parklas	0,6	1	TVO
	Pärnu tn 107a parklas	0,6	2	TVO
	Pärnu tn 46 õuel	2,5	1	ETO
	Nõmme tn – Veski tn nurgal	2,5	1	TVO
	Nõmme tn – Veski tn nurgal	0,6	1	TVO
	Saarde tn 12, Kilingi-Nõmme – Kiisa tee ääres	2,5	1	ETO
Tihemetsa alevik	Järve tn 24, tänava ääres	0,6	1	Pakendiringlus
	Elamukvartali tee 1 platsil	2,5	1	ETO
	Elamukvartali tee 1 platsil (klaaspakend)	1,5	1	Pakendiringlus
	Punapargi tee-Karu põik nurgal	1,1	1	TVO
	Punapargi tee-Karu põik nurgal	0,6	1	TVO
	Tihemetsa kaupluse juures	1,1	2	TVO
	Asuvere tee 7 juures parklas	1,1	2	Pakendiringlus
	Asuvere tee 7 juures parklas (klaaspakend)	1,5	1	Pakendiringlus
	Lasteaia tee 1, tänava ääres	0,6	1	Pakendiringlus
Tali küla keskus	Kase tee 8 platsil	2,5	1	ETO
Kalita küla	end. kaupluse ees	0,6	1	Pakendiringlus
Saarde küla	Kalda tee 12/Gia parklas	0,6	1	TVO
	Lavi tee 1, tänava ääres	2,5	1	ETO
Laiksaare küla	Tiigimäe, end. kaupluse ees	0,6	1	Pakendiringlus
Veelike küla	bussipeatuses	0,6	1	Pakendiringlus
	bussipeatuses	0,6	1	Saarde vald
Lodja küla	End. trahteri parklas	1,1	1	Pakendiringlus
	End. trahteri parklas (klaaspakend)	3	1	Pakendiringlus
Kanaküla küla	kaupluse ees	1,1	1	ETO
Tõlla küla	küla keskuses	0,6	1	Pakendiringlus
Sigaste küla	küla keskuses	0,6	1	TVO
Jäärja küla	küla keskuses	0,6	1	TVO
Jaamaküla	Surju jaama tee ääres	2,5	1	ETO
Kalda küla	Sääse tee ääres	2,5	1	TVO
Rabaküla	Rabametsa – Ilvese tee ääres	2,5	1	TVO
	Rabametsa – Ilvese tee ääres	1,1	1	TVO
Surju küla	Saarde VV Surju teeninduskeskuse parklas	2,5	1	ETO
	Saarde VV Surju teeninduskeskuse parklas	0,44	3	Pakendiringlus
	Saarde VV Surju teeninduskeskuse parklas	4,5	1	Pakendiringlus
	Saarde VV Surju teeninduskeskuse parklas	0,6	1	Pakendiringlus

6. Paber-papp-pakendi ja vanapaberi konteinerite asukohad:

	Asukoht	maht	arv	organisatsioon
Paber-papp-pakendi konteinerite asukohad:				
Kilingi-Nõmme	Pärnu tn 40 ees, turu juures parklas	2,5	1	ETO
Kilingi-Nõmme	Raja tänava ääres	2,5	1	ETO
Tihemetsa alevik	Elamukvartali tee 1 platsil	2,5	1	ETO
Tali küla keskus	Kase tee 8 platsil	2,5	1	ETO
Surju küla	Saarde VV Surju teeninduskeskuse parklas	2,5	1	ETO
Surju küla	Saarde VV Surju teeninduskeskuse parklas	0,44	2	Pakendiringlus
Vanapaberi konteinerite asukohad:				
Kilingi-Nõmme	Pärnu tn 40 ees, turu juures parklas	2,5	1	Ragn-Sells AS
Kilingi-Nõmme	Raja tänava ääres	2,5	1	Ragn-Sells AS
Tihemetsa alevik	Elamukvartali tee 1 platsil	2,5	1	Ragn-Sells AS
Tali küla keskus	Kase tee 8 platsil	2,5	1	Ragn-Sells AS

Tühjendamissagedus:

ETO konteinerid – 2x kuus;

TVO, Pakendiringlus, AS-i Ragn-Sells konteinerid – kord kuus.

NB! PALUN KASUTA KONTEINEREID SIHIPÄRASELT!

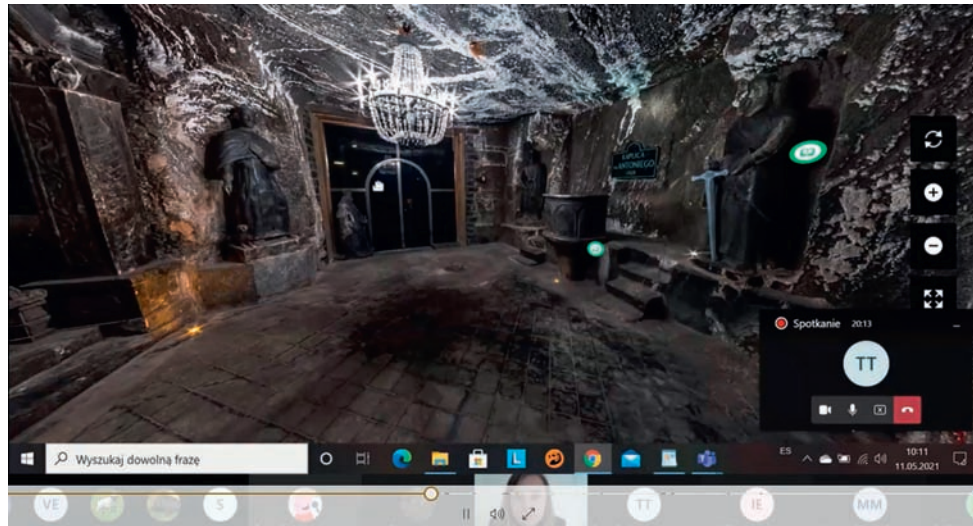
Surju Kool

Aprillikuu tegemistest Surju koolis

STEM haridus – tuleviku võti

2018. aastal alanud epiSTEMe Erasmus+ projekti raames on Eesti, Poola, Läti ja Bulgaaria õpilased saanud käia Bulgaarias ja Lätis, 2019. aasta kevadel käidi ka Eestis, kus on toimunud erinevad ja põnevad loodusainete teemalised tegevused, õpitoad ja loengud. Samuti on nende käikude raames külastatud erinevaid vaatamisväärsusi ja põnevaid õppeasutusi. Eelmisel kevadel oleks pidanud toimuma õpilaste kohtumine ka Poolas, ent see jäi viiruse leviku tõttu ära. Nüüd aga on Poola kohtumine kolinud ümber internetiavarustesse.

29.03.2021 toimus põnev üritus, mille tarbeks olid Eesti, Poola, Läti ja Bulgaaria õpilased kokku pannud keskkonnateemalised ettekanded, ning mida siis esitati. Nüüd 11.-14.05.2021 on iga päeva peale ära jagatud erinevad tegemised. Kohtumise läbiv teema on

Wieliczka soolakaevandus – tuur on virtuaalne, aga päris giidiga. Foto: erakogu

olnud soolad looduses ja meie ümber. Iga päeva alguses saame kõik videoteel kokku ja tehakse sissejuhatust päeva. Meile on tehtud põnev virtuaaltuur Wieliczka soolakaevanduses, tutvustatud Poolat ja toimus virtuaalne Jura tuur. Ka on meid jagatud rahvusvahe-

listeks gruppideks, kellega koos oleme tutvumismänge mänginud ja koostanud esitluse soolade teemal. Projekti raames kasvasid õpilased ka kristalle ja tegid muid teaduslikke katsed. Kogu ettevõtmine on olnud väga uus ja põnev, on andnud uusi teadmisi ja veidike

ka võimalust reisida, mitte küll tavapärasel viisil, vaid uute virtuaalsete kogemuste näol. Oleme selle võimaluse eest tänulikud projekti eestvedajale kelleks on olnud Surju Kooli infotehnoloog – Valter Tominga.

Lume Tuum
9. klass, Surju Kool

Vastuvõtt Surju Kooli 1. klassi 2021/2022. õppeaastaks

Dokumentide vastuvõtt 1. klassi toimub 27. mai – 10. juuni 2021. a.

Avalduse võib esitada elektroonsena e-postile: heidi.kodasma@surju.ee või tuua kooli tööpäeval 9.00-15.00.

Avalduse vorm kooli kodulehel <http://www.surju.edu.ee/index.php/oppetoeoe/dokumendid>

Tervisekaardi ja õpilaspileti pildi palume tuua kooli augustikuu jooksul.

Info telefonil 502 3790 (direktor), 5812 6167 (õppejuht). Koolikohustuslik on laps, kes saab 1. oktoobriks 7-aastaseks.

Surju Lasteaiapere osales virtuaalsel Tartu Maastikumaratoniil

Lasteaiapere osales virtuaalsel Tartu Maastikumaratoniil, kus iga rühm sai ise valida aja ja raja ning läbida tuli 500 meetrit. Kõigile osalejatele anti diplom ja Tartu Maratoni medal. Tulemused on jäädvustatud Tartu Maratoni veebilehel. Lapsed pingutasid kõvasti ja andsid endast parima. Nii sünnivadki suured sportlased, alustada tuleb juba lasteaiast.

Foto: Anneli Järvesaar

Surju Kooli 8. ja 9. klass tutvusid vene rahvakultuuriga

Vihmasest päevast ja nülilähedast temperatuurist hoolitama kõlasid Surju Kooli õuesõppeklassis rõõmus laul ning löödi tantsu, joodi kuuma samovari-tee ning tutvuti erinevate vene tarbekunsti liikidega. Õpilased said proovida ise samovari "üles panna" ehk

samovari sisse tuld teha ning õppida samovari kütmise põhitõdesid. Tee kõrval maitsti traditsioonilist teekõrvast ehk präänikuid ja barankasid.

Sündmused võttis kokku Marge Leppik

Fotod: Veronika Meibaumi erakogust

Pranglimise rahvusvaheline finaali

Pranglimise (veebipõhise peastarvutamise) kogu aasta kestnud võistlused kulmineerusid 24. aprillil rahvusvahelise finaali. Viiruseohu tõttu võisteldi seekord veebis, traditsiooniline võistlusreis jäi ära. Osalesid Eesti, Läti, Leedu, Sloveenia, Ukraina ja Gruusia parimad peastarvutajad. Eesti võistkonda kuulusid ka kolm õpilast Saarde valla koolidest.

Võistluse avamist sai jälgida Youtube'ist, kus pranglimise koordinaatorid

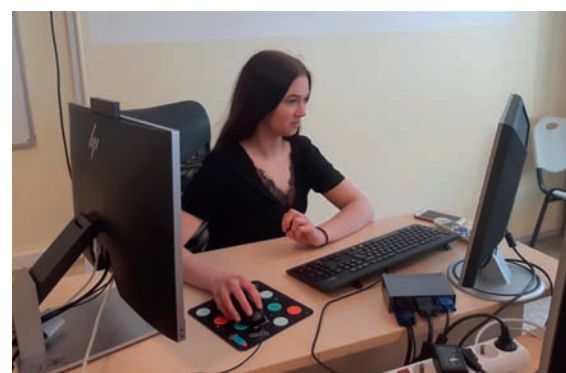
tervitasid osalejaid. Võistlus ise toimus traditsiooniliselt keskkonnas miksike, aga samal ajal pidi võistleja ja tema arvutiekraan olema nähtav ka Zoomis. Tuli olla täpne ja kõik tehnilised vahendid aegsasti valmis sättida, et mitte eksida võistluste reeglite vastu. Valmis tuli olla ka tehnilisteks tõrgeteks, mis on selliste online-võistluste puhul päris tavalised.

Saarde valla võistlejatel läks väga hästi, suuri tehnilisi apsakaid ette ei

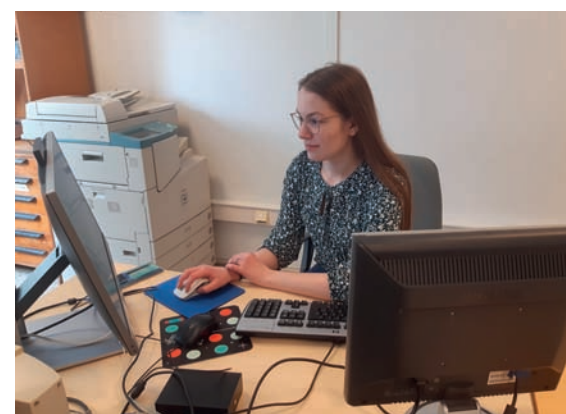
tulnud ning kõik said korraliku tulemuse kirja. Neidude arvestuses saavutas 4. koha Helene Loorents Kilingi-Nõmme Gümnaasiumist ja 15. koha Birthe Lall Kilingi-Nõmme Gümnaasiumist. Surju Kooli õpilane Remi Rubin esindas Eestit parima 1. klassi pranglijana ning saavutas 1.-3. klassi arvestuses 23. koha.

Palju õnne!

Ave Kartau

Birthe Lall. Foto: Anne Aasamets

Remi Rubin. Foto: Hele-Riin Kutsar

Helene Loorents. Foto: Anne Aasamets

Kilingi-Nõmme Gümnaasium

Euroopa kultuurikülade distantskohtumine

Ströbecki (Saksamaa) kultuuriküla esindaja Kathrin Baltzer korraldas kultuurikülade kohtumise veebis. Teemadeks oli kriisiolukord kultuurikülades ja selle mõju avaldumine. Oli suur rõõm taaskohtumise üle!

Trudi Duin Wijk aan Zeest (Holland) rõõmustas, et neljandik elanikkonnast on vaktsineeritud. Brigitte Kirchhaimist (Austria) märkis, et kahjuks haigestumised jätkuvad ja haigestuvad needki, kes on juba kord haiged olnud. Dommerupi (Taani) esindajat rõõmustas olukorra normaliseerumine tänu tõhusale vaktsineerimisele. Mellionec (Prantsusmaa) kannatas Covid-19 tõttu vähe. Roland Le Bouedec arvates mõjutas riigi sulgemine äri-

tegevust, turismimajandust ja kultuuriküla aktiivset tegevust. Susanna (Ströbeck) arvas, et on alanud nakatumise komas laine. Romina (Itaalia) jutustas, kuidas kõik igatsevad pidusid ja kokkusaamisi, ootavad, et vaktsineerimine juba nendeni jõuaks.

Faye Paxose saarelt (Kreeka) analüüsis pikemalt, missuguste raskustega peab kokku puutuma turismile rajatud ettevõtte nende saarel ja kuidas nad on suutnud vältida nakatumisi. Saarel haigestusid kergelt kolm noort inimest. Valitsus on määranud kindlaks riigi avamise niipea kui võimalik. Enam ei pea teavitama kodust lahkumise kohta sõnumiga ja reisida võib üle riigi, maskide kandmine

avalikes kohtades on endiselt vajalik. Kahtluse all on kultuuriküla toetamine kohaliku juhtkonna poolt, sest Spyros Bogdanos ei ole Paxose saare juhtimisega enam seotud.

Kultuurikülalt Kilingi-Nõmme osalesid kohtumisel Kätlin, Kairi ja Mari. Kokkuvõtteks võib öelda, et mured ja rõõmud on sarnased. Tuleviku suhtes on suured lootused värske mõtete ja uute tegijate peal.

Kohtumisel ei osalenud Ungari, Tšehhi ja Hispaania kultuurikülad. Kuna puudutamata jäi veel mitu teemat, siis on järgmine veebikohtumine juba juunis.

Mari Karon
õpetaja

KILINGI-NÕMME GÜMNAASIUM

LAI HUVIRINGIDE VALIK

- HEAD SPORTIMISVÕIMALUSED
- LÕODUSKAUNIS ASUKOHT
- VAHVAD VALIKKURSUSED

KOOSTÖÖ

- SISEKAITSEAKADEEMIA
- TÜ PÄRNU KOLLEDŽIGA
- TÜ NARVA KOLLEDŽIGA

Võimalus koguda EAP-sid kõrgkooliks!

SISSEASTUJATELE TASUTA

- ELAMINE ÕPILASKODUS
- AUTOKOOLI TEOORIA TUNNID
- SÜLEARVUTI
- HUVIRINGID
- TOITLUSTAMINE KOLM KORDA PÄEVAS

TULE MEIEGA!

VASTUVÕTT 10. KLASSI 28.-30. JUUNIL

www.kilingi.edu.ee

Kilingi-Nõmme Gümnaasium Vastuvõtt 1. klassi 2021/2022. õppeaastaks

Alates 17. maist alustame õpilaste registreerimist 1. klassidesse.

Kooli vastuvõtmiseks esitab lapsevanem kirjaliku digitaalselt allkirjastatud taotluse (info <https://www.kilingi.edu.ee/>) e-postile yld@kng.edu.ee või kohapeal.

Nõutavad dokumendid:

taotlus, õpilase sünnitõend, vanema isikut tõendav dokument (kantseleis taotluse koostamisel), koolivalmiduskaart (kui lasteaed ei saada elektroonsena), õpilaspileti avaldus (soovi korral).

Tervisekaardi ja õpilaspileti pildi palume tuua kooli kantseleisse augustikuu jooksul.

Taotlusi võetakse vastu 17.-31. maini 2021. a elektroonsena või tööpäeviti kell 8-13 kooli kantseleis. Info: telefonilt 449 2264 või yld@kng.edu.ee

Rahvastikuregistris ilma aadressita isikud saavad riigilt meeldetuletuse

Rahvastikuregistris on ligi 30 000 inimest, kelle elukohaks märgitud aadress on selle omaniku taotlusel lõpetatud ja kellele ei ole uut elukohta registris märgitud. Suur osa neist inimestest saavad mai esimeses pooles siseministeriumilt e-kirjaga üleskutse rahvastikuregistris oma elukoha andmeid uuendada.

Elukoha aadress saab rahvastikuregistris lõppeda ruumi omaniku taotlusel, kui inimene ei ela enam omanikule kuulavas ruumis ja tal ei ole õigust seda ruumi elukohana kasutada. 2019. aasta alguses jõustunud rahvastikuregistri seaduse alusel lõpetati rahvastikuregistris ka nende inimeste elukohaandmed, mis olid registrisse kantud ruumi omaniku taotlusel, aga olid ainult omavalitsuse täpsusega. Enne 2019. aastat olid aadressid pärast omaniku taotluse rahuldandmist registris vaid omavalitsuse täpsusega.

Teavituse saavad inimesed, kellel on rahvastikuregistris ole-

mas kehtiv e-posti aadress ja kes pole varasemalt sarnast meeldetuletust saanud. Ruumi omaniku taotlusel lõpetatud elukohaga inimesi on rahvastikuregistris praegu ca 29 000, kellest ca 12 500 on Euroopa Liidu kodanikud, kes võivad omakorda olla ka Eestist lahkunud.

Elukoha aadressi olemasolu ja õigsus rahvastikuregistris on oluline, sest just seal kajastuvad elukohaandmed võetakse aluseks elukohast sõltuvate avalike teenuste ja toetuste määramisel.

Näiteks sõltuvad sellest tasuta ühistranspordi kasutamise võimalus, erinevad sotsiaaltoetused või hüvitised ning lasteaiakoha taotlemine.

Palume kõigil üle vaadata ning vajadusel uuendada oma elukoha- ja kontaktandmed rahvastikuregistris. <https://www.rahvastikuregister.ee/>

Korras registriandmed aitavad oluliselt kaasa ka aasta lõpus algava rahva ja eluruumide loenduse korraldamisele.

Kortermajade ukSED peavad olema tähistatud!

Päästeamet teavitab, et alates 01.03.2021 jõustus siseministri 30.03.2017 määruse nr 17 „Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded“ muudatus § 51 lg 4, kus nii alles ehitatavatele kui ka olemasolevatele kortermajadele kehtib nõue, et kortermajas peavad olema välis-ukSED, vaheukSED ja korteriukSED numbritega tähistatud. Samuti peavad büroohoonetes ja kortermajades olema tähistatud korru-

sed alates kolmandast. Vastav nõue on tingitud eelkõige vajadusest tagada operatiivteenistustele kiire reageerimine elanike/kodanike elu, tervise ja vara kaitseks ajakriitilistes olukordades. Teisisõnu, et näiteks korteritulekaju korral oleks naabritel võimalik kiiresti välja selgitada probleemne korter, edastada info Häirekeskusele ja seeläbi päästjad, kiirabi, politsei suudaksid ilma aega kaotamata jõuda abivajajani.

Tänane probleem on see, et pigem vanemates korterelamutes ei ole koridoride vaheustel ja korteritel numbreid või numbrivahemikke

uste peal või nende kõrval.

Numbrit suurusele, kujule või asukohale nõudeid esitatud ei ole. Oluline on see, et kogu teekond välisuksest korteriukseni oleks tähistatud numbritega üheselt arusaadaval moel. Sama kehtib korru-

senumbrite kohta. Palume edaspidiselt pöörata antud muudatusele korteriomani- ja korteriühistute tähelepanu ning jälgida seda ehitusprojektide kavandamisel või kooskõlastamisel.

Päästeamet omalt poolt teavitab veel ka teisi operatiivteenistusi, koostööpartnereid, kohalikke omavalitsusi ja teeb vastava teavituse läbi meedia.

Määrus on leitav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/123022021013>

PÄÄSTEAMET

Tali Seltsimaja

Loomad-linnud külateel

Lehekuu kaheksandal päeval pääsesid linnud ja loomad Tali külas tee. Seltskond sulelistest ja karvastest oli kirju. Ei, mitte seda, et nad oleks sihtitult siblinud mööda teed, vaid ikka organiseeritult – toimus esimene kostümeeritud sportlik naljamäng “Loomad-linnud külateel”. Looma- ja linuuriigi esindajatel tuli matkata külaradadel, lahendada eri-

nevates kontrollipunktides ülesandeid – nii vaimseid kui ka füüsilisi. Kahetunnine retk värskes õhus ei väsitanud, pigem rõõmutas osalejaid, ilm on soe ja päike siras kogu retke. Korraldajad tänavad Coop'i auhindade eest ja Tali rahvast, kes olid jõuga abiks, ning muidugi osalejaid. Uute kohtumisteni!

Loomaaiadirektor

Fotod: Peep Kaljuste

22. juuni
Tali Seltsimaja pargis

jaanipäev

Õhtut veab Kuldar Pajula
tantsuks ansambel K.T.K

19.00 võistlused lastele
21.00 alustab ansambel
22 paiku süütame lõkke
toimuvad võistlused
täiskasvanutele

kohal välibaar

info: 518 4634 Astrid

Saarde läbi ajaloo prisma

232

1960

1. mail kanti Kilingi-Nõmmest autahvlile: Evald Pukk – Kilingi-Nõmme Kohaliku Majanduse Kombinaadi ahjupotivormija; Elmar Pukk – Kilingi-Nõmme Metsamajandi traktorist; Virve Kurm – Kilingi-Nõmme trükikoja trükkija; Leida Tamm – Kilingi-Nõmme Toorlinavabriku tõrvaagregaadi brigadir; Alfred Võime – Kilingi-Nõmme Metsamajandi metsateed ehitamise autokoloni meister.

1. mail peeti Kilingi-Nõmme linna kultuurimajas estraadiõhtu „Laia laastus“ ja 2. mail linna maiball. Ajaleht „Kommunaar“ kiitis oma kirjasaatjaid Kersti Avastet, Karl Liigantit, Hendrik Oissart, Asta Sussi ja Milvi Sõerdit.

Tihemetsa Põllu- ja Metsamajandustehnikumi peahoones oli avatud Nõukogude Eesti kunstnike rändnäitus, kus olid väljas Elmar Kitse, V. Välja, L.Kits-Mäe jt 25 tööd.

Kilingi-Nõmme lahtistel kergejõustikuvõistlustel viskas noortest meestest oda Ain Koovit 61,41 m.

Nõmme sovhoosi Koidula osakond lõpetas õunaaia laiendamise, juurde istutati 160 õunapuud.

Võidupüha aegu korraldati Tihemetsas võistkondlikud laskevõistlused. Võistkonnas oli 3 meest ja 1 naine. Võitis Kilingi-Nõmme haigla võistkond 869 silmaga 3x10 lasku. Võistkonda kuulusid Sulev Lill, Henno Kaasikmäe, Ivo Viedebaum ja Hadvik Nõmmik.

Abjas korraldatud kiirusevõistlustel tänavasõidu mootorratastele sai 12,5 km distantsil 125 cm³ ratastel esikoha Kilingi-Nõmme metsamajandist Heino Arulaan, kolmas oli metsamajandist Rein Karula. 350 cm³ mootorratastel võitis Riho Palmre metsamajandist.

9. mail peeti linnas võidupüha miitingut. Linna TK esimees Leonhard Ormison ja Nõmme sovhoosi parteiorganisatsiooni sekretär V. Luts rääkisid Kuramaa lahingutest. Partei liikmekandidaatideks võeti metsamajandi autojuht Hafis Habibulov ja insener Jüri Avikson.

15. mail peeti Tihemetsas kergejõustiku ja jalgrattavõistlused. Sõideti tavalistel jalgratastel, eraldi mehed 25 km ja naised 10 km. Meeste distantsi võitis Jüri Parnabas Tihemetsast, teiseks jäi Kalju Noorhane ja kolmandaks Hugo Tomson.

Linna lasteaias laiendas ruume, et senise 50 lapse asemel oleks kohti 75 lapsele. Remonti toetas linnavalitsus.

Kilingi-Nõmme Keskkooli õpetajad koos lastevanematega võtsid

Viiekümnendad olid ajad, kui eralehmapidajatel korjati teede äärest veomasinaga kokku 40-liitriste piimanõudega piim ja veeti Voltveti, Lodja, Ristiküla, Surju, Kalita, Tali, Laiksaare, Kikepera meiereidesse ümbertöötlemiseks

Laiksaare meierei

vastu otsuse asutada kooli juurde katseklass, kus poistele õpetatakse masinate käsitsemist ja tüdrukutele kaubanduse eriala.

Kilingi-Nõmmes peeti kahel päeval 17 üldharidusliku kooli spordivõistlused, kus võistles 500 õpilast. Kilingi-Nõmme parimad olid Rein Roost 150 m jooksus, Valve Peter-

man odaviskes, Arvo Ennusaar kaugushüppes aj kuulitõukes, Eha Sepp kõrgushüppes ja jooksus, Ilmar Pikur jooksus, Mari Naar kaugushüppes, Ain Koovit jooksus, odaviskes ja vasaraheites.

Olev Paukson
jätkub

14. – 18. juuni
on
vabaajakeskus
ratastel

Heil Kui Sa oled noor, kelle vanemad suvel
töötavad ja sina igavled üksi kodus,
siis see info on just Sulle!

- * seikluskasvatustlikud väljasõidud, kus külastame huvitavaid paiku
- * väljasõit igal hommikul kell 10.00, tagasi kodus orienteeruvalt 18.00
- * väljasõidu päevahind 10 € (toit, piletiraha)
- * info ja broneerimine tel 5563 1310

KILINGI-NÕMME
LINNAPÄEVAD

9. - 11. JUULI 2021

SPORT

Saarde valla Discgolf

2. etapp

R 28. mai
kell 18.00

1. etapp 6. mai kell 18.00
2. etapp 11. juuni kell 18.00
3. etapp 9. juuli kell 18.00
4. etapp 30. juuli kell 18.00
5. etapp 13. august kell 18.00
6. etapp 3. september kell 18.00
7. etapp 1. oktoober kell 18.00

Võistlussari on TASUTA
Võistlussarja info www.sksaarde.ee

Registreerimine toimub igale etapile eraldi
www.discgolfmetrix.com

Peakohtunik: Erki Kangur, +372 53936772
Info: erki94@hotmail.com

01. juuni 2021, Kilingi-Nõmme staadion

ALAS-KUUL AS TÖÖTUSE TEENINDUS

heategevuslik hüpppäev vol.3

16.30 Ronaldo harjutus
17.00 kaugushüpe
17.30 paigalt kolmikhüpe
18.00 kõrgushüpe

Soovitavalt eelregistreerimine www.sksaarde.ee

Auhinnad vanuseklasside kolmele paremale. Kõigi võistlejate lõpptulemused sentimeetrites liidetakse (1cm = 1 €/sent). Kogunenud summa läheb Alas-Kuul AS rahaks, mida kasutatakse Saarde valla jalgpalli toetuseks.

Alas-Kuul AS kahel eelneval aastal korraldatud hüppepäevaga toetanud Saarde valla noori kergejõustiklasi ja taekwondokaid. Tänavusel lastekaitsepäeval hüpatud sentimeetrid arvestatakse samuti ümber eurodeks, millega toetatakse meie noori jalgpallureid. Päeva avaala on "Ronaldo harjutus", mille eesmärk on tabada peaga

palli maapinnast võimalikult kõrgelt. Esmakordselt on kavas hoota kolmikhüpe. Traditsiooniliselt hüpatakse kaugust ja kõrgust. Heategevusüritusel võisteldakse neljas vanuseklassis: 2010 sündinud poisid ja tüdrukud, ning enne seda sündinud. Võistlus on tasuta! Võistlusjuhendi leiab Sport Saardes kodulehelt.

KÜTTEPUUDE MÜÜK

Kuiv ja toores lehtpuu pikkusega 25-75 cm.
Kuivade puude tellimine sügiseks.
Järelmaksuvõimalus.
Info tel. 5669 6987 Janek

Kilingi-Nõmme Raamatukogu ja haruraamatukogude ajutised lahtiolekuajad perioodil 15. mai – 4. september 2021. a

KILINGI-NÕMME RAAMATUKOGU

teisipäeviti, kolmapäeviti ja neljapäeviti 10.00 – 18.00
reedeti 10.00 – 16.00
laupäeviti 10.00 – 14.00
kuu viimasel reedel raamatukogu suletud.

TIHEMETSJA RAAMATUKOGU

esmaspäeviti 10.00 – 13.00
teisipäeviti 10.00 – 16.30
neljapäeviti 12.00 – 18.00

TALI RAAMATUKOGU

teisipäeviti ja neljapäeviti 10.00 – 17.00
kolmapäeviti 10.00 – 13.30
kuu viimasel neljapäeval raamatukogu suletud.
29. juuni – 28. juuli ja
31. august – 2. september 2021. a SULETUD.

SURJU RAAMATUKOGU

teisipäeviti 9.00 – 15.00
kolmapäeviti, neljapäeviti ja reedeti 9.00 – 17.00;
laupäeviti 9.00 – 13.00
kuu viimasel reedel raamatukogu suletud.
1. juuni – 14. juuni ja
20. juuli – 14. august 2021. a SULETUD.

TEADE!

Alates 17. maist algavad Surju Raamatukogu osades ruumides remonditööd!

Seoses sellega pääseb ajutiselt raamatukogu külastama Surju Teeninduskeskuse peakse kaudu!

Kohtume raamatukogus!

TIHEMETSJA HUVI- JA SPORDIKESKUSES

8. JUUNIL ALGUSEGA KELL 16.00 PUIDU TÖÖTUBA

KUI SUL ON KODUS VANA LAUD, TABURET, ÖÖKAPP, LÕIKEALUD VMS, HAARA SEE KAASA – KOOS KINGIME TALLE UUE ELU!
KOHAPeAL ON OLEMAS SILTIDE TEGEMISEKS VAJAMINEV MATERJAL!
INFO JA REGISTREERIMINE TEL 5375 4672 DEA;
TEL 529 2018 TALVI VÕI tihemetsahsk@saarde.ee.
TÖÖTOA OMAOSALUS ON 10 EURO.

Müüa kuivad ja toored küttepuud 25 cm – 75 cm, 30 cm võrkkotis
Kuivad klotsid 40 l kotis!
TEL. 513 2013 Sass Veelikelt.

Eesti Vabaharidusliidu projekt struktuuritoetuste ja Haridus- ja Teadusministeeriumi toel:
"Prioriteetsete võtmepädevuste arendamine 2018-2020"

PRAKTIILISED DIGIPÄDEVUSED

MAI-JUUNI 2021, KILINGI-NÕMME VABA AJAKESKUSES

arvutikoolitus 30h
sihtühm: vähese digipädevusega, madala haridustasemega oskustöötajad ja klienditeenindajad, ning majanduslikult mitteaktiivsed isikud.

Anna oma huvist teada
Heli Juhkamsoole, tel 55631310

Tasuta õigusnõustamine puuetega inimestele

Teenuse eesmärgiks on tagada erivajadustega isikutele õigusnõustamine ja abistamine igapäevasel ametiasutustega suhtlemisel ning asjaajamisel.

Õigusabi tagatakse elukondlike õigsmurede lahendamisel: võlad, eluase, pereasjad, tööasjad, toetused jms

Eelregistreerimine SA Õigusteenuste Büroo telefonil 53 850 005 E-N kell 10- 16

epikoda.ee/oigusnoustamine
www.otb.ee

Õigusteenuste Büroo Tasuta õigusabi aastast 2001

EESTI PUUETEGA INIMESTE KODA THE ESTONIAN CHAMBER OF DISABLED PEOPLE

5. JUUNI Rabarberipäev Allikukivi Veinimõisas

LAUPÄEV, 5. JUUNI 2021 12:00 – 18:00
Rabarberipäev Allikukivi Veinimõisas

Aeg hakata tegema aasta esimest veini!
Rabarberipäeval näitame kõigile huvilistele kuidas veinitegu veinimõisas päriselt käib. Päeva jooksul näitame kõigile huvilistele veinivalmistamise protsesse selle algusest lõpuni. **TÖÖTOAD kell 12:00, 14:00, 16:00.** Osalemine töötoas on TASUTA, kuid palume oma tulekust teada anda, et teaksime tulijate arvuga arvestada ning saaksime kindlad olla, et kõigile parasjagu kõiki reegleid arvestades ruumi jagub. Avatud on kohvik ning loomulikult on kõigil huvilistel võimalus degusteerida veinimõisa jookke.

Confido avas Pärnus uue koroonaviiruse antigeeni testimispunkti

12. mail avati Pärnus Port Arturi 1 keskuses uus antigeeni testimispunkt. Antigeeni testid on mõeldud reisieleks testamiseks, et vältida ägeda COVID-19 viiruse nakkuse edasikandmine.

Pärnus Hommiku 2 aadressil asuv testimispunkt on avatud iga päev kell 10–18. Teenus on mõeldud reisimiseks riikidesse, mis aktsepteerivad sisenemisel antigeeniteste. Test koos tõendiga eelnevalt broneeringu teinud

klientidele maksab 49 € ning ilma broneeringuta klientidele 65 €.

„Testi tegemiseks tuleks kindlasti aeg ette broneerida, et vältida inimeste kogunemist testimispunkti järjekordades. Et motiveerida inimesi testi aega ette broneerima ja tagada seeläbi turvaline testimiskogemus, oleme eelbroneeringuga klientidele kehtestanud soodsama testi hinna. Testi aja ettebroneerimine muudab testimispunkti käimise kliendile

ka ohutumaks ja mugavamaks,“ ütles Confido testimispunktide koordinaator Liis Ader. Testi aja saab broneerida kodulehe kaudu <https://www.confido.ee/koroonaviiruse-testimine>.

Ninaneelust tehtav antigeenitest võtab aega kuni 30 minutit, mille jooksul tehakse test ning saadetakse tõend koos tulemusega läbi turvalingi kliendi e-mailile. „Kuigi testi tulemuse saab kätte kiiresti, ei tasu testi tegemist vii-

masele minutile jätta. Enamike populaarsemate sihtpunktide puhul võib test olla tehtud 48 või isegi 72 tundi varem. See tähendab, et reisija võib testi päev enne reisi kiirkliinikus või kaubanduskeskuses asuvas testimispunktis ära teha. Nii ei pea vahetult enne reisi sadamas või lennujaamas testi tegemise pärast muretsema ning testiaega ootama,“ kommenteeris Ader.

Litsentseeritud maamõõtja leidmine muutub järjest lihtsamaks

Maa-amet avaldas oma veebilehel lisaks maamõõtjate kontaktandmetele ka nende eelistatud tööpiirkonnad, mis teeb maaomanikule piirkonda tundva maamõõtja leidmise lihtsamaks.

„Maamõõtja teenuseid läheb vaja juhul, kui soovetakse taastada hävinenud piirimärki, teha

kindlaks piiri asukoht looduses, muuta kinnisasja piiri või kinnisasja jagada,“ loetles maamõõtja kaasamise vajadusi Maa-ameti katastrimõõdistamise ja -kontrolli osakonna juhataja Tõnu Kägo. Ta rõhutas, et kõik Eestis tegutsevad litsentseeritud maamõõtjad tohivad teha tööd üleriigiliselt. „Eelista-

tud tööpiirkondade avaldamisel on arvestatud maamõõtjate sooviga keskenduda konkreetsele piirkonnale või piirkondadele,“ märkis Kägo.

Maa-ameti andmetel oli Eestis aprilli keskpaigas 97 tegutsevat maamõõtjat, kes omavad nii maakorraldaja kutset kui ka kehtivat

maakorraldustööde tegevuslitsentsi. Peatselt on lisandumas veel 5 litsentsiomanikku.

Lisainfo:

Tõnu Kägo

Maa-ameti katastrimõõdistamise ja -kontrolli osakonna juhataja
tel 675 0845

Osale koolitusprogrammis

IMELISED AASTAD

Vanemlusprogramm „Imelised aastad“

Saarde Vallavalitsus koostöös Tervise Arengu Instituudiga pakub 3-8 aastaste laste vanematele võimalust osaleda vanemlusprogrammis „Imelised aastad“.

Koolitusprogrammi „Imelise aastad“ eesmärgiks on aidata vanematel ennetada laste käitumis- ja arenguprobleeme ning omandada vajalikke vanemlikke oskusi. Tegemist on tõendus põhise vanemlusprogrammi, mis tähendab, et koolituste mõju on teadusuuringutega tõestatud. Senised uuringud näitavad, et programmis õpitu rakendamise järel suurenevad laste sotsiaalsed oskused, paraneb enesekontroll, probleemide lahendamise ning eakaaslastega suhtlemise ja enesekehtestamise oskus, vähenevad konfliktiolukorrad ja suureneb empaatiavõime. Uuringud on näidanud, et programmi läbimine avaldab positiivset mõju ka vanematele. Lapsevanematel paranevad märgatavalt vanemlikud oskused ja väheneb stress. Muutused vanemate käitumises mõjutavad omakorda laste käitumist positiivses suunas.

Grupis osaleb kuni 14 lapsevanemat,

ühel perest eelistatavalt nii ema kui isa, aga osaleda võivad ka lapse vanavanemad või teised temaga igapäevaselt tegelevad täiskasvanud. Et koolitusel saaks osaleda kogu pere, korraldatakse koolitusega samades ruumides lastehoid ning kõikidele osalejatele pakutakse kerget õhtusööki. Koolitus algab 2021. aasta sügisel, kestab 16 nädalat ja toimub 1 kord nädalas 2-2,5 tundi Kilingi-Nõmme lasteaia Kröll ruumides.

Koolitusprogrammi viivad läbi vastava väljaõppe saanud grupijuhid.

Koolitus on lapsevanematele tasuta.

Hea lapsevanem! Kui Sa tunned, et üldpool kirjeldatu pakkus Sulle huvi ning Sa oled valmis panustama enda ja oma lapse kooskasvamisse, siis võta koolitusele registreerumiseks või lisainfo saamiseks ühendust:

Saarde valla lastekaitse spetsialist
Merike Maidle, telefon 5331 4122;
merike.maidle@saarde.ee või
Kilingi-Nõmme lasteaia Kröll direktor
Evi Lapp, tel 449 2212.

Lisainfo: <http://tarkvanem.ee/koolitused/>

Lähkma külamaja juures
29.mail kell 12:00

PILLILAAGRI PUNT
maailmamuusikakontsert

Martti • Liina • Mai • Henri • Ruti • Kristo • Marten • Kadri • Kaisa • Dimitra

Sissepääs prii!
Võimalus toetada muusikute tegevust
Lisainfo: Ave 53963172

TÄNAME Eesti Kultuurkapital!

1. juunil 18:00-20:30 KILINGI-NÕMME KLUBIS

Maria Lilje
SUSHI KOOLITUS

13tk sushit osaleja kohta, misosupp, matcha tee
Lisaks palju jutte Jaapanist

35€ ühele / 65€ kahele osalejale

Vajalik eelregistreerimine!
FB: @sushimonestonia ✉ maria@sushimon.ee ☎ 58587887

ARMSAD ROHENÄPUD!

KUI TEIL ON ÜLE SUVELILLEDE TAIMI SIIS SURJU HOOLDEKODU RÕÕMUGA ISTUTAB NEED HOOLDEKODU PEENRASSE.

Taimed tuua kollase maja juurde.
Info: Marianne 53459364

LIPU-MASTID

KUNI JUUNI LÕPUNI

10%

SOODSAMALT

Igaühel on õigus heisata Eesti lipp 365 päeva aastas!

Täpsem info ja personaalne pakkumine:
mastid@hobesolg.ee

Tel 5565 5001
5565 5002

www.hobesolg.ee

Müüa puitbrikett. briketipoisid.ee
Kuivad ahjupuud.
Kaminapuud 40 l võrkkotis.
Telefon 5120 411 Peeter

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

AUTOROMUDE tasuta äravedu ja registrist kustutamine.

Tel 5370 2052

HEA SAARDE VALLA ELANIK!

Otsime töötubade läbiviijaid

KAS SINA TEGELED MILLEGAGI, MIDA SOOVIKSID KA TEISTELE ÕPETADA? NÄITEKS TEGELED LILLESEADEGA, PATSIPUNUMISEGA VÕI HOOPIS MILLEGI MUU PÕNEVAGA?

OTSIME LINNAPÄEVADE MEESKONDA TÖÖTUBADE LÄBIVIJAJI. KUI SINA SOOVIKSID LINNAPÄEVADEL TÖÖTUBA LÄBI VIIA, SAADA E-MAIL KLUBI.JUHATAJA@SAARDE.EE VÕI HELISTA TELEFONIL 55695715

REGISTREERIMINE KUNI 28. MAINI 2021

Kilingi-Nõmme KLUBI

PILLE PÜRG ja tema 10 Eesti prominenti

KOMööDIAATEATER 7 50 38 045

Kutse juubeliks!

Kilingi-Nõmme suveaias

Pühapäeval, 6. juunil kell 19.00

Pilet 17 €, õpilane, pensionär 15 €.
Piletid müügil Kilingi-Nõmme klubis, Piletilevis ja kohapeal.

Kilingi-Nõmme klubis

Neljapäeval, 10. juunil kell 17.00

Pilet 3 €, perekaardiga 7 €. Filmi pikkus 1h 40 min.

VAIKO EPLIK & KRISTJAN RANDALU

KOOSKÕLA LAHKHELID

27. MAI 2021 • 19:00
KILINGI-NÕMME KLUBIS

tavapilet 10€; õpilane, pensionär 7€;
Kilingi-Nõmme ja Surju muusikakooli õpilane 5€

Piletid saadaval Kilingi-Nõmme klubis ja e:keskkonfants.fienta.com

EESTI KULTUURKAPITAL **Kilingi-Nõmme KLUBI** #uuskontsert

Tänavakivide paigaldus, aedade ehitus ja muruplatside rajamine Pärnumaal. Kogemust 20 aastat.

OÜ KIVIVENNAD ☎ 551 9855

Tempke Majandus

Ostame kasvavat võsa Teie kinnistutelt Saarde vallas

Kraavid, metsaalad, põllualad, teeservad ja talukohad

☎ **53458630** Tauri Õigus
Tempke Majandus OÜ

UUS EESTI MÄNGUFILM

ANDRUS KIVIRÄHKI

EESTI MATUS

Kilingi-Nõmme klubis
Neljapäeval, 10. juunil kell 19.00

Pilet 5 €, pensionär, õpilane 4 €, perekaardiga 7 €.
Filmi pikkus 1h 30min.

KODULEIVA JA KARASKI VI KONKURSS

10. juulil 2021 Kilingi-Nõmme suveaias.

Usinad leivakupsetajad!

Ootame taas konkursile teie ahjusooje

KODULEIBU JA KARASKEID

- Kodus valmis küpsetatud leibade ja karaskite degusteerimine kell 10.00–12.00
- Võitjate väljakuulutamine ja auhindade jagamine kell 13.00

Anna osalemisest teada hiljemalt 6. juuni 2021.
saima.toigast@gmail.com või telefonil 58208364

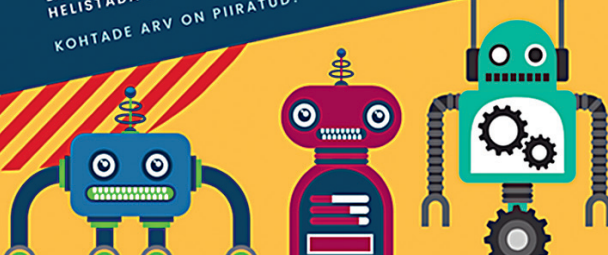

LASTE OMA LAAT

KILINGI-NÕMME LINNAPÄEVADEL 10. JUULIL KELL 10-12

LASTE OMA LAAT ON KOHT, KUS LAPSED SAAVAD MÜÜA IGASUGUSEID ISE VALMISTATUD ASJU. OLGU NEED SIIS VAHVLIID, MUFFINID, VÕILEIVAD VÕI MAHLAJOOGID. KÄÄRDID, EHTED, MÄNGUASJAD VÕI PUUPÄRLID. LOOMULIKULT VÕIB ASJADE VALMISTAMISEL OLLA ABIKS VANEMAD VÕI VANAVANEMAD. MÜÜA VÕIB KA OMA VANU (MÄNGU) ASJU.

PALUME LASTE OMA LAADAL KAUPLEMA TULLA SOOVIVATE LASTE VANEMATEL REGISTREERUDA HILJEMALT 26. JUUNIKS 2021 MEILIAADRESSIL LASTEAD.OPPEJUHT@SAARDE.EE VÕI HELISTADA NUMBRIL 5373 6672.

KOHTADE ARV ON PIIRATUD!

Korstnapühkija Rainer Pirjo

Tase 4
kutsetunnistuse nr 153050

tel 5844 0510
rainero10203@hotmail.ee

www.korstnad-kolded.ee

OÜ EESTEST PR ostab
METSA- JA PÕLLUMAAD

Tel 504 5215, 514 5215
info@est-land.ee

Onnitleme!

Mai

LEHTA EINALEHT	92
HELJU MURU	92
ILME KIELAS	91
ERIKA SIIVESTI	91
ENDEL KIVISELG	91
JAAN TIITUS	91
SILVI MEI	90
SALME PÄÄRMANN	88
OLIVER ROOTS	88
VAIKE JALASTO	88
GERDA-JOHANNA TAMSON	87
VELMA KURM	87
HELDUR VIKSI	86
SALME KABANEN	86
URVE PÖDER	86
MAIMU-KOIDULA ARULAAN	85
VELLO TANISSAAR	85
SALME TÄHISTE	85
AINO OLDE	84
ELDUR TAMM	83
ELE-TIIU RUUSMANN	82
HELDUR SARAPU	82
ELVI KIELAS	81
ELVI VUTT	81
ASTA RÄÄBIS	81
ARVO PULK	80
KALJU SAAR	80
ELLEN KALJUSAAR	80
ENDEL KARTAU	80
JÜRI UUSTAMM	80
ADO PAJUR	80
ELMAR STATSENKO	75
ELVI KURM	75
ARVET TEIDER	70
JAANUS MÄNNIK	70
VÄINO ROHELPUU	70
MAI SIPP	70
ENE LENSMENT	70
VALDUR LOORENTS	70
LEHTI PUUSEPP	70

Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist ajalehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressile mari.treial@saarde.ee, info@saarde.ee või telefonidel 449 0138, 449 0135 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

IN MEMORIAM

LAINE PIIRMETS
24.08.1932 – 11.05.2021

Maikuu saatis igavikku armastatud õpetaja Laine Piirmetsa.

Õpetajaks saamise mõtteid mõlgutas Laine juba 7. klassis, kui abistas oma emakeele õpetajat tahvlile tekstide kirjutamisel ja kaastastele lugemise õpetamisel.

Otsustavaks valiku tegemisel said tema esimese õpetaja julgustavad sõnad: „Sinu koht on koolis.“

Laine mälestuste kohaselt tunnustas teda õpetajate alguses Reegoldi kooli juhataja pärast kokkukulnud haridustöötajatele antud näidistundi ja nimetas noort õpetajat tõusvaks täheks pedagoogilises taevases.

1957. aastal alustas diplomeeritud algklasside õpetaja tööd Kilingi-Nõmme Keskkooolis.

Oluline oli õpetaja Piirmetsa jaoks koostöö kodudega ja nii meenutab Margit Schmidt kohtumist õpetajaga 1961. aastal kui oodatud sündmust enne koolitee algust. Õpetaja külastas laste kodusid ja sai lapse ning vanematega lähemalt tuttavaks. Sidemed, mis rajatud usaldusele olid aluseks hilisematele ühistele ettevõtmistele.

Margit kirjutab: „Suhtlesin Lainega kogu elu, elasime lähestikk. Laine koos kaasa Jaaniga pidasid minu meelest hiigelsuurt aiamaad, kus kasvas hulk aiasaadusi, millest minu pere igal aastal osa sai. Maasikad, kabatšokid, marjad, õunad... Laine keelitas mind tihti oma laitmatult korras aiamaalt vilju-marju korjama. Õpetaja Laine oli alati daam – maitsekalt riides, hoolitsetud soenguga. Laine oli ilus elu lõpuni.“

Klassiõed Kairi Kaldoja ja Andra Ruusmann meenutavad oma esimese õpetaja kõrgeid-kõrgeid kingakontsi ja kohevat soengut, kus iga lokikene oli täpselt paika sätitud. Õpetaja oli lahke pilguga, rahulik ja väljapeetud. Veel meenub neile õpetaja imeilus käekiri, täpsus ja paras rangus, millega ta saavutas tundides vaikse ning tööka õhkkonna.

Maiken Pius (Schmidt) oli Laine Piirmetsale koolis viimaseks jäänud lennu õpilane. Maiken meenutab: „Laine Piirmets oli nii minu õe (Siiri Linke-Schmidt) kui ka minu algklasside õpetaja. Oleme mitmeid kordi mõelnud, et temas pidi olema midagi erakordset, et ta meile eluks ajaks nii tugevalt ja soojalt meelde on jäänud, sest olime nii väikesed, kui ta meid õpetas.“ Meelde jäi väikestele õpilastele õiglus, huumorisoos, iga tunni alguses kammi, joonlaua ja taskurätiku kontrollimine, mälestused ekskursioonidest üle Eesti ja koolinäidendid.

Kolleevid meenutavad, kuidas Laine oskas lastele õpetada ilusat käekirja, laulis ja mängis kitarri.

63-aastasena siirdus Laine pensionile pärast 38 aastat kestnud pedagoogitööd Kilingi-Nõmme Keskkooolis.

2015. aastal koostasid 3. klassi õpilased Greete-Liis Krapp ja Sandra Kivimurru õpetaja Eha Kipri juhendamisel uurimistö „Küsimused meie emade õpetajale, Laine Piirmetsale“, kus töö lõpus on avaldatud Laine Piirmetsa moto: Inimesel peab olema koolitarkus, elutarkus ja südame-tarkus või teisiti öeldes: töökus, iseseisvus, naeratus.

Õpetaja tööd tunnustati korduvalt kolleegide, õpilaste ja lastevanemate poolt, Haridusministeeriumi ja Pärnu haridusosakonna poolt. 1998. aastal kanti Laine Piirmetsa nimi Kilingi-Nõmme Linna Auraamatusse

Laine Piirmets oli algklasside õpetajana koolitee alguses teiseks emaks paljudele väikestele kilinginõmmelastele, tema siiras elurõõm, oskus äratada väikeses inimeses usaldust õpetaja ja kooli suhtes, on jäänud paljude südameisse, temaga kohtumine oli rõõmuks igale tema kunagisele õpilasele.

Õpetajat huvitas iga lapse käekäik ja mõned aastad tagasi osales naerusuine esimene õpetaja 47. lennu kokkutulekul. 85. sünnipäeval meenutas Laine koos kolleegide ja endiste õpilastega läbikäidud radu heatahtlikult ja ikka läbi huumoriprisma.

Oma päikeselisuse ja säraga on Laine Piirmets ära teeninud endiste õpilaste, kolleegide ning kaastlinlaste sügava tänutunde ja lugupidamise. Mälestus helgest õpetajast elab edasi.

Jää hüvasti, armas õpetaja Laine!

Kilingi-Nõmme Gümnaasium

Mälestame Kilingi-Nõmme Linna auraamatusse kantud kauaaegset algklasside õpetajat

LAINE PIIRMETS

ja avaldame südamlilku kaastunnet lähedastele.

Saarde Vallavolikogu
Saarde Vallavalitsus

Kirikuteated

Pühapäevaste jumalateenistuste algusaeg kell 11.00.

Igapäevaste vaiksete missade algusaegade kohta saab teavet, kui helistate telefonile 52 71 563.

Saarde kogudus avaldab tänu hr. Olev Pauksonile, kes kinkis Saarde kiriku raamatukogule I E. Wabariigi teabekirjad, „Riigi Teataja“ ja „Riigi teataja lisad“ 37 köidet, „Tervise käsiraamatud“ 12 numbrit ja ajakirja „Tervis“ 11 numbrit. Aitäh!

Arvet Ollino

Kuhu minna meie vallas

Neljapäeval, 27. mail kell 19.00 Kilingi-Nõmme klubis kontsert Vaiko Eplik & Kristjan Randalu „Kooskõla lahkeliid“

Reedel, 28. mail kell 18.00 Kilingi-Nõmme discgolfirajal Saarde valla kinnine discgolfi sari.

Laupäeval, 29. mail kell 12.00 Lähkma külamaja juures Maailmamuusikakontsert. Üles astub Pillilaagri punt.

Teisipäeval, 1. juunil kell 17.30 Kilingi-Nõmme staadionil Alas-Kuul AS heategevuslik hüppepäev.

Kell 18.00-20.30 Kilingi-Nõmme klubis Sushi koolitus.

Neljapäeval, 3. juunil kell 17.00 Muusikakooli lõpuaktus Kilingi-Nõmme Muusikakooli saalis.

Laupäeval, 5. juunil kell 12.00 Allikukivi Veinimõisas Rabarberipäev.

Pühapäeval, 6. juunil kell 19.00 Kilingi-Nõmme suveaias komöödiateatri etendus „Pille Pürg. Kutse juubeliks“. Pilet 17 €, õpilane, pensionär 15 €.

Teisipäeval, 8. juunil kell 16.00 Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskuses Puidu töötuba.

Kolmapäeval, 9. juunil kell 16.00 Kilingi-Nõmme suveaias muusikakooli kooliaasta lõpetamine.

Neljapäeval, 10. juunil kell 17.00 Kilingi-Nõmme klubis lastele animafilm „Kruudid: Uus ajastu“. Pilet 3 €, perekaardiga 7 €.

Kell 19.00 Kilingi-Nõmme klubis Eesti mängufilm „Eesti matus“. Pilet 5 €, õpilane, pensionär 4 €, perekaardiga 7 €.

Laupäeval, 12. juunil kell 10.00-14.00 Tihemetsa COOP parklas Kirbuturg.

Kell 14.00 Surju Koolis lõpuaktus.

Esmaspäevast, 14. juunist kuni reede 18. juunini on „Vabaajakeskus ratastel“. Viiel päeval toimuvad väljasõidud huvitavatesse paikadesse Eestimaa.

Neljapäeval, 17. juunil kell 17.00 Kilingi-Nõmme discgolfirajal Hole in One Pärnumaa nädalavõistlus discgolfs 6. etapp.

Reedel, 18. juunil kell 18.00 Kilingi-Nõmme discgolfirajal Saarde valla kinnine discgolfi sari.

Laupäeval, 19. juunil kell 13.00 Kilingi-Nõmme põhikooli lõpuaktus, kell 16.00 gümnaasiumi lõpuaktus.

Mälestame lahkunuid

REIN NURMSOO
12.05.1947 – 29.03.2021

ELLI REINU
18.03.1931 – 25.04.2021

AIN PUKK
15.04.1958 – 28.04.2021

HELMIST
13.09.1928 – 12.05.2021

Toimetust ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressile signe.laagus@saarde.ee 15. kuupäevaks.